

**Pārskats par Latvijā sniegto atbalstu
pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi
2022. un 2023. gadā**

SATURS	
SATURS	1
1. IEVADS	2
2. PĀRSKATS PAR IZDEVUMIEM	2
3. 2012. GADA VTNP LĒMUMA PIEMĒROŠANAS APRAKSTS	3
3.1. SLIMNĪCAS (2. PANTA 1. PUNKTA B) APAKŠPUNKTS)	3
3.2. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI (2. PANTA 1. PUNKTA C) APAKŠPUNKTS) – VESELĪBA UN ILGTERMIŅA APRŪPE	7
3.3. GAISA VAI JŪRAS PĀRVADĀJUMI UZ SALĀM, KURĀS GADA VIDĒJAIS SATIKSMES RĀDĪTĀJS NEPĀRSNIEDZ 2. PANTA 1. PUNKTA D) APAKŠPUNKTĀ NOTEIKTO ROBEŽVĒRTĪBU	11
3.4. LIDOSTAS UN OSTAS, KURU VIDĒJAIS GADA SATIKSMES APJOMS NEPĀRSNIEDZ 2. PANTA 1. PUNKTA E) APAKŠPUNKTĀ NOTEIKTO ROBEŽVĒRTĪBU	11
4. VTNP KOMPENSĀCIJA, KAS NEPĀRSNIEDZ 15 MILJONUS EURO GADĀ (2. PANTA 1. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS)	15
4.1. ENERĢĒTIKA (SILTUMAPGĀDE)	15
4.2. ATKRITUMU SAVĀKŠANA (ATKRITUMU APGLABĀŠANA POLIGONOS)	18
4.3. ŪDENSAPGĀDE	20
4.4. TELEVĪZIJAS BEZMAKSAS ZEMES APRAIDES PLATFORMA	24
4.5. PASTA PAKALPOJUMI	26
5. 2012. GADA VTNP NOSTĀDŅU PIEMĒROŠANAS APRAKSTS	31
6. SŪDZĪBAS, KO IESNIEGUŠAS TREŠĀS PERSONAS	32
7. DAŽĀDI JAUTĀJUMI	32

1. IEVADS

Lai ievērotu Eiropas Savienības dalībvalstu ziņošanas pienākumu, kas paredzēts 2012.gada VTNP lēmuma¹ 9.pantā, Latvija ir sagatavojusi pārskatu par sniegto atbalstu pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi 2022. un 2023.gadā.

Ņemot vērā to, ka Latvijā līdz šim nav gadījumu, kad kompensācija vidēji gadā par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu pārsniegtu 15 miljonus EUR jomās, kurām šāds sliekšnis piemērojams, Latvijā nav piemērotas VTNP nostādnes².

Šī dokumenta sagatavošanā iesaistītas visas institūcijas Latvijā (nozaru ministrijas un pašvaldības), kuras atbalstu sniedz, piemērojot VTNP lēmumu. Institūciju sniegtā informācija apkopotā veidā iekļauta Eiropas Komisijas piedāvātajā pārskata formā. Informācija pārskatā izdevumu ailēs pa atbalsta jomām norādīta tikai rindās A, C un KOPĀ; ievērojot valsts teritoriālo iedalījumu, aile B (izmaksājušas reģionālās iestādes) aizpildīta netiek. Ievērojot to, ka informācija pārskatā iekļauta apkopotā veidā, kā arī to, ka neviens no informācijas sniedzējiem nav sniedzis norādes par konfidencialitāti, sagatavotais pārskats neietver konfidenciālu informāciju un nav šķēršļu tā publiskošanai.

Vēlamies informēt, ka Finanšu ministrija kā komercdarbības atbalsta kontroles institūcija Latvijā organizē arī apmācību pasākumus un sniedz metodoloģisko atbalstu, ja tas nepieciešams, atbalsta sniedzējiem, tostarp izmantojot Eiropas Komisijas sniegtos skaidrojumus VTNP paziņojumā³ un Komisijas tīmekļa vietnē⁴, lai plānoto atbalsta pasākumu ietvaros atbalsta sniedzēji ievērotu VTNP lēmuma nosacījumus, kā arī, lai secinātu, vai plānoto pakalpojumu iespējams noteikt kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu.

2. PĀRSKATS PAR IZDEVUMIEM

VTNP paredzētie, kopējie valdības izdevumi pēc juridiskā pamata (miljonos EUR)		
	2022.	2023.
<i>Kopējā kompensācija par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (1+2)</i>	1 470,963	1 349,718
(1) Kopējā kompensācija, kas piešķirta uz VTNP lēmuma pamata	1 470,963	1 349,718
(2) Kopējā kompensācija, kas piešķirta uz VTNP nostādņu pamata	0	0

¹ Komisijas Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.

² Komisijas paziņojums – Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2011), OV C 8, 11.1.2012., 15. lpp.

³ Komisijas paziņojums par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 11.1.2012., 4. lpp.).

⁴ Sk. Komisijas dienestu darba dokumentu „Rokasgrāmata par Eiropas Savienības valsts atbalsta, publiskā iepirkuma un iekšējā tirgus noteikumu piemērošanu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem un jo īpaši vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem” (pieejams tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/sgei_en)

3. 2012. GADA VTNP LĒMUMA PIEMĒROŠANAS APRAKSTS

3.1. Slimnīcas (2. panta 1. punkta b) apakšpunkts)

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana⁵

Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to **pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.**

Valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumu veidi, par kuru sniegšanu Nacionālais veselības dienests (*turpmāk – Dienests*) saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra noteikumiem Nr.850 „Nacionālā veselības dienesta nolikums” un Ministru kabineta 2018.gada 28.augusta noteikumiem Nr.555 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” (*turpmāk – Noteikumi Nr.555*) slēdza līgumus ar stacionārajām ārstniecības iestādēm jeb slimnīcām 2022. un 2023. gadā bija:

1. neatliekamā medicīniskā palīdzība;
2. stacionārā veselības aprūpe;
3. primārā veselības aprūpe;
4. sekundārā ambulatorā veselības aprūpe;
5. zobārstniecība;
6. laboratoriskie izmeklējumi
7. medicīniskā rehabilitācija;
8. veselības aprūpe mājās.

Lūdzam norādīt (raksturīgos) **pilnvarojumu veidus**. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.

Noteikumos Nr.555 ir atrunāti kritēriji līgumu ar pakalpojumu sniedzējiem noslēgšanai, kā arī nosacījumi līgumu pārskatīšanai. *Noteikumos Nr.555* ir norādīts, kādi nosacījumi ir jāiekļauj līgumos starp Dienestu un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju. Katru gadu *Dienests* sadarbībā ar Veselības ministriju un pakalpojumu sniedzēju deleģētiem pārstāvjiem izstrādā tipveida līguma paraugus katram veselības aprūpes veidam, kuros noteikta norēķinu kārtība un kādi pārskati (atskaites) pakalpojumu sniedzējiem jāiesniedz *Dienestam*. Līgumu paraugi tiek apstiprināti ar *Dienesta* iekšējo rīkojumu un ir pieejami *Dienesta* mājas lapā <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumu-dokumenti>.

Pēc likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izsludināšanas *Dienests* līgumā katrai slimnīcai nosaka sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un attiecīgu valsts budžeta finansējuma apmēru kalendārajam gadam.

Savukārt pašvaldības izdod saistošos noteikumus vai pieņem tās lēmumu, pilnvarojot konkrētas (pašvaldības) kapitālsabiedrības nodrošināt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Papildus, praksē ir iespējami pašvaldību lēmumi, piemēram, par kapitālsabiedrības dibināšanu, lēmumi par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu un pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi.

⁵ Ja Jūsu dalībvalstī kādā konkrētā nozarē tiek sniegti tikai nedaudzi atsevišķi pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, lūdzam šos pasākumus sīki aprakstīt. Ja Jūsu dalībvalstī kādā konkrētā nozarē tiek sniegti daudzi pakalpojumi (piemēram, tādēļ, ka par tiem atbild reģionālās vai vietējās iestādes), sīka informācija par atsevišķiem pilnvarojumiem būtu nesamērīga, taču ļoti svarīgi ir skaidri un precīzi vispārīgi aprakstīt nozares organizācijas struktūru, tostarp atsevišķo pilnvarojumu kopīgās iezīmes.

Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus . Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Līgumus ar slimnīcām <i>Dienests</i> , atbilstoši <i>Noteikumu Nr.555</i> 10.punktam, slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nepārsniedz 10 gadus. Parasti līgumi tiek slēgti uz trīs līdz pieciem gadiem, bet no valsts budžeta maksājamo finanšu apmēru un attiecīgi no valsts budžeta apmaksājamo veselības aprūpes pakalpojumu apjoma slimnīcām nosaka vienam kalendārajam gadam. Pašvaldību noslēgto līgumu termiņi ir atšķirīgi, bet nepārsniedz 10 gadus.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .
Slimnīcām tiek piešķirtas speciālās tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
<i>Dienests</i> veic apmaksu slimnīcām par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido pamatojoties uz slimnīcu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par slimnīcā veikto darbu līgumu ietvaros un <i>Noteikumos Nr.555</i> noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem. 2022. un 2023.gadā tika izmaksāti Eiropas reģionālā attīstības fonda (<i>turpmāk - ERAF</i>) un Eiropas Sociālā fonda (<i>turpmāk - ESF</i>) līdzekļi par Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda uzsāktajiem projektiem atbilstoši projektu īstenotāju iesniegtajiem starpposmu maksājumu pieprasījumiem par faktiski veiktiem projekta izdevumiem. Finansējums par ERAF projektos paredzēto aktivitāšu īstenošanas izpildi slimnīcām tika piešķirts tiešo subsīdiju veidā. Pārsvārā atbalsta instruments slimnīcu gadījumā ir tiešā subsīdija no valsts budžeta. Taču var būt arī pašvaldības līdzfinansējums ERAF projekta realizācijai kā ieguldījums pamatkapitālā, pašvaldību gadījumā mēdz būt arī atteikšanās no dividendēm (visa kapitālsabiedrības peļņa tiek novirzīta tās attīstībai) un garantijas.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas noteikumi un norēķinu kārtība pakalpojumu sniedzējiem ir ietverti līgumos, kas tiek noslēgti starp <i>Dienestu</i> un slimnīcām par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. <i>Dienests</i> veic apmaksu slimnīcām par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido, pamatojoties uz slimnīcu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par slimnīcā veikto darbu līgumu ietvaros un <i>Noteikumos Nr.555</i> noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem. Šāda kārtība nodrošina to, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksa notiek atbilstoši veiktajam darbam noslēgto līgumu ietvaros. Dokumenti par veiktajiem norēķiniem tiek kārtoti atbilstoši likumam „Par grāmatvedību” un Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” prasībām. Tiek piemērota izmaksu sadales metode, jo novērsto neto izmaksu sadales metodi nav iespējams piemērot dēļ tā, ka sarežģītie un attiecīgi dārgie veselības aprūpes pakalpojumi tiek sniegti tikai kā valsts apmaksātie pakalpojumi, līdz ar to nav iespējams salīdzināt izmaksas. ERAF projektu īstenošanas jomā investīcijas slimnīcu attīstībā plānotas ar mērķi uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību prioritārajās veselības jomās – sirds un asinsvadu, onkoloģijas,

bērnu (sākot no perinatālā un neonatālā perioda) aprūpes, garīgās veselības un Covid-19 infekcijas jomā, papildus ieviešot reformu plānā noteiktos stacionāro ārstniecības iestāžu sadarbības principus un nodrošinot sarežģītāku pakalpojumu koncentrāciju augstāka līmeņa ārstniecības iestādes un pamatpakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotāju dzīves vietai.

Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.

Dienesta līgumos ar ārstniecības iestādēm par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu ir noteikts, ka maksājumi atbilst Eiropas Komisijas 2011.gada 20.decembra lēmumam 2012/21/ES „Par līguma par Eiropas Savienības darbību 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi”. Dienests izstrādāja veidlapu “Par valsts atbalsta līdzekļu izlietojumu ārstniecības iestādē”, ko ārstniecības iestādes, atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem, reizi gadā iesniedz Dienestam par iepriekšējā pārskata gada rezultātiem, norādot atbilstoši vispārīgajā kārtībā noteiktajiem ieņēmumu un izdevumu uzrādīšanas principiem. Dienests pārbauda pārskata datus un nodrošina, ka kompensācija, ko piešķir ārstniecības iestādei par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu, atbilst Komisijas lēmumā Nr.2012/21/ES noteiktajām prasībām, un, ka kompensācijas summa, ieskaitot saprātīgu peļņu, nav lielāka par summu, kas nepieciešama, lai segtu neto izmaksas, kas rodas, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus, jeb konstatē, vai nav izveidojusies pārmērīga kompensācija. Gadījumā, ja tiek konstatēts, ka pārmērīga kompensācija veidojas pēdējo trīs gadu griezumā, tad Dienests nodrošina, ka attiecīgā ārstniecības iestāde atmaksā pārmērīgo kompensāciju, un, ka tiek pārskatīti parametri kompensācijas turpmākai aprēķināšanai. Ja pārmērīgas kompensācijas apmērs nepārsniedz 10% no vidējās gada kompensācijas summas, šo pārmērīgo kompensāciju var pārnest uz nākamo periodu un atskaitīt no kompensācijas summas, kas jāmaksā par minēto periodu. Situācijā, kad izveidojusies pārmērīga kompensācija trīs gadu periodā un tās apmērs pārsniedz 10% no vidējās gada kompensācijas summas, Dienests sagatavo lēmumu par pārmērīgas kompensācijas atmaksu un savā grāmatvedības uzskaites sistēmā izraksta rēķinu par pārmērīgas kompensācijas atgriešanu. Atbalsta saņēmējam pēc Dienesta lēmuma un rēķina saņemšanas ir pienākums veikt atmaksu rēķinā norādītajā termiņā. Lai gūtu pārliecību par pārskatā norādīto datu ticamību Dienesta amatpersonām ir tiesības pieprasīt no ārstniecības iestādes apstiprināto VTNP ieņēmumu un izdevumu uzskaites kārtību, kā arī pēc pieprasījuma saņemt atbalsta saņēmēja grāmatvedības reģistru datus. Īstenoto ERAF projektu ietvaros slimnīcu infrastruktūras attīstības izmaksām ir noteikti vairāki pārmērīgas kompensācijas kontroles mehānismi:

- atbalsts infrastruktūrai nedrīkst pārsniegt infrastruktūras attīstības izmaksas;
- visas infrastruktūras attīstības darbības tiek realizētas balstoties uz publisko iepirkumu līgumiem;
- papildus tiek kontrolēts, lai atbalsts infrastruktūras attīstībai tiktu piešķirts proporcionāli infrastruktūras izmantošanai vispārējo tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanā;
- pārmērīgas kompensācijas gadījumā slimnīcām jāatmaksā piešķirtos līdzekļus noteiktā apmērā.

Pašvaldību finansējums tiek piešķirts konkrētas kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem un tā izlietojums tiek kontrolēts atbilstoši sniegtām atskaitēm, tādējādi pārkompensācija tiek novērsta. Kapitālsabiedrības pamatkapitāla palielinājums tiek piešķirts konkrētiem mērķiem saskaņā ar dalībnieku sapulcē pieņemto lēmumu un apstiprināto vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktiem uzdevumiem, kā arī publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem.

Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas **pārredzamības prasības** (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus

attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsaucis), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).

Informācija par slimnīcu līgumsaistību izpildi ir pieejama Dienesta mājas lapā internetā, t.i., <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumpartneriem/operativa-budzeta-informacija>.

Informācija attiecībā uz ERAF projektu īstenošanas jomā veiktajām investīcijām slimnīcu infrastruktūras attīstībā tiek publicēta finanšu instrumenta administratora mājas lapā internetā – par Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda projektiem <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods> un par periodu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda projektiem pieejams <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2021-2027-planosanas-periods>.

Pašvaldības informāciju par pieņemtajiem lēmumiem publicē savās mājas lapās.

Piešķirtā atbalsta summa

Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR)⁶. Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)

2022.	2023.
934,186	889,241

A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes⁷

2022.	2023.
928,6	882,1

B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes⁸

2022.	2023.
-	-

C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes⁹

2022.	2023.
5,586	7,141

Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)

⁶ Kā noteikts 2012. gada VTNP lēmuma 9. panta b) punktā.

⁷ Ja atbalsta summu nav iespējams uzrādīt pa centrālajām, reģionālajām un vietējām iestādēm, tad jāpaziņo tikai visu iestāžu piešķirtā atbalsta kopējā summa.

⁸ Skatīt 7. zemspītras piezīmi.

⁹ Skatīt 7. zemspītras piezīmi.

2022.	2023.
96% gadījumu atbalsta instruments ir tiešās subsīdijas, 3,5% - ieguldījums pamatkapitālā un 0,5% - attieksšanās no dividendēm.	99% gadījumu atbalsta instruments ir tiešās subsīdijas, 1% - ieguldījums pamatkapitālā
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums) ¹⁰	
2022.	2023.
Saņēmēju skaits – 42	Saņēmēju skaits – 42

3.2. Sociālie pakalpojumi (2. panta 1. punkta c) apakšpunkts) – veselība un ilgtermiņa aprūpe¹¹

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.
Valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumu veidi, par kuru sniegšanu <i>Dienests</i> saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra noteikumiem Nr.850 „Nacionālā veselības dienesta nolikums” un <i>Noteikumiem Nr.555</i> slēdza līgumus ar veselības aprūpes iestādēm 2022. un 2023.gadā bija: 1. primārā veselības aprūpe; 2. sekundārā ambulatorā veselības aprūpe; 3. zobārstniecība; 4. laboratoriskie izmeklējumi 5. medicīniskā rehabilitācija; 6. veselības aprūpe mājās. Pašvaldības nodrošina veselības aprūpes pieejamību (telpu, cilvēku resursu, informācijas un atbilstošu tehnoloģiju nodrošināšana - noteiktas infrastruktūras izveidošana, lai ārstniecības iestāde varētu sniegt attiecīgos veselības aprūpes pakalpojumus) un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanu (speciālistu konsultāciju pieejamība, veselību veicinošu pasākumu organizēšana un atbalstīšana atbilstoši ārstniecības iestādes sniegto ārstniecības pakalpojumu veidiem).

¹⁰ Komisija atzinīgi novērtētu visu informāciju, ko Jūs varētu iesniegt par atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 2012. gada VTNP lēmumu, piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, summa pa atbalsta instrumentiem, uzņēmumu lielums u. tml. Ja Jūsu dalībvalstī šāda papildu kvantitatīvā informācija nav pieejama, tad informāciju, protams, var iesniegt arī apkopojumu un/vai aplēšu veidā. Tādā gadījumā lūdzam norādīt, ka ir izmantotas aplēses, kā arī veiktā apkopojuma veidu.

¹¹ Latvijā tādas jomās kā bērnu aprūpe, piekļuve darba tirgum un reintegrācija tajā, sociālie mājokļi, neaizsargāto grupu aprūpe un sociālā integrācija, vai citi sociālie pakalpojumi nav noteikti kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, šiem pakalpojumiem ir pilnībā sociāls raksturs. Tādēļ šeit sadaļā tiek atspoguļota informācija tikai par veselību un ilgtermiņa aprūpi.

Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.
<i>Noteikumos Nr.555</i> ir atrunāti kritēriji līgumu ar pakalpojumu sniedzējiem noslēgšanai, kā arī nosacījumi līgumu pārskatīšanai. <i>Noteikumos Nr.555</i> ir norādīts, kādi nosacījumi ir jāiekļauj līgumos starp <i>Dienestu</i> un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju. Katru gadu <i>Dienests</i> sadarbībā ar Veselības ministriju un pakalpojumu sniedzēju deleģētiem pārstāvjiem izstrādā tipveida līguma paraugus katram veselības aprūpes veidam, kuros noteikta norēķinu kārtība un kādi pārskati (atskaites) pakalpojumu sniedzējiem jāiesniedz <i>Dienestam</i> . Līgumu paraugi tiek apstiprināti ar <i>Dienesta</i> iekšējo rīkojumu un ir pieejami <i>Dienesta</i> mājas lapā https://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumu-dokumenti .
Pēc likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izsludināšanas <i>Dienests</i> līgumā katrai veselības aprūpes iestādei nosaka sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un attiecīgu valsts budžeta finansējuma apmēru kalendārajam gadam.
Savukārt pašvaldības izdod saistošos noteikumus, pilnvarojot konkrētas kapitālsabiedrības nodrošināt sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Saistošos noteikumus papildina pašvaldības lēmumi par kapitālsabiedrības dibināšanu, lēmumi par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu un pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus . Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Līgumus ar veselības aprūpes iestādēm <i>Dienests</i> , atbilstoši <i>Noteikumu Nr.555</i> 10.punktam, slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nepārsniedz 10 gadus. Parasti līgumi tiek slēgti uz trīs gadiem, bet no valsts budžeta maksājamo finanšu apmēru un attiecīgi no valsts budžeta apmaksājamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu veselības aprūpes iestādēm nosaka vienam kalendārajam gadam.
Pašvaldību noslēgto līgumu termiņi ir atšķirīgi, bet nepārsniedz 10 gadus.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .
Veselības aprūpes iestādēm tiek piešķirtas speciālās tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
<i>Dienests</i> veic apmaksu veselības aprūpes iestādēm par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido pamatojoties uz veselības aprūpes iestāžu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par veselības aprūpes iestāžu veikto darbu līgumu ietvaros un <i>Noteikumos Nr.555</i> noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem.
Finansējums par ERAF projektos paredzēto aktivitāšu īstenošanas izpildi veselības aprūpes iestādēm tika piešķirts tiešo subsīdiju veidā.
Pārsvarā atbalsta instruments ir tiešā subsīdija no valsts vai pašvaldības budžeta. Var būt arī pašvaldības līdzfinansējums kā ieguldījums pamatkapitālā, kā arī attiešanās no dividendēm.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas noteikumi un norēķinu kārtība pakalpojumu sniedzējiem ir ietverti līgumos, kas tiek noslēgti starp <i>Dienestu</i> un veselības aprūpes iestādēm par valsts

apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. *Dienests* veic apmaksu veselības aprūpes iestādēm par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido pamatojoties uz veselības aprūpes iestāžu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par veselības aprūpes iestāžu veikto darbu līgumu ietvaros un *Noteikumos Nr.555* noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem. Šāda kārtība nodrošina to, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksa notiek atbilstoši veiktajam darbam noslēgto līgumu ietvaros. Dokumenti par veiktajiem norēķiniem tiek kārtoti atbilstoši likumam „Par grāmatvedību” un Ministru kabineta 2003. gada 21. oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” prasībām.

Tiek piemērota izmaksu sadales metode, jo novērsto neto izmaksu nav iespējams piemērot dēļ tā, ka sarežģītie un attiecīgi dārgie veselības aprūpes pakalpojumi tiek sniegti tikai kā valsts apmaksātie pakalpojumi, līdz ar to nav iespējams salīdzināt izmaksas.

ERAF projektu īstenošanas jomā investīcijas veselības aprūpes iestāžu attīstībā plānotas ar mērķi uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību četrās prioritārajās veselības jomās – sirds un asinsvadu, onkoloģijas, bērnu (sākot no perinatālā un neonatālā perioda) aprūpes, garīgās veselības un Covid – 19 infekcijas jomā, papildus ieviešot reformu plānā noteiktos stacionāro ārstniecības iestāžu sadarbības principus un nodrošinot sarežģītāku pakalpojumu koncentrāciju augstāka līmeņa ārstniecības iestādēs un pamatpakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotāju dzīves vietai.

Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.

Dienesta līgumos ar ārstniecības iestādēm par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu ir noteikts, ka maksājumi atbilst Eiropas Komisijas 2011.gada 20.decembra lēmumam 2012/21/ES „Par līguma par Eiropas Savienības darbību 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi”. Dienests izstrādāja veidlapu “Par valsts atbalsta līdzekļu izlietojumu ārstniecības iestādē”, ko ārstniecības iestādes, atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem, reizi gadā iesniedz Dienestam par iepriekšējā pārskata gada rezultātiem, norādot atbilstoši vispārīgajā kārtībā noteiktajiem ieņēmumu un izdevumu uzrādīšanas principiem. Dienests pārbauda pārskata datus un nodrošina, ka kompensācija, ko piešķir ārstniecības iestādei par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu, atbilst Komisijas lēmumā Nr.2012/21/ES noteiktajām prasībām, un, ka Kompensācijas summa, ieskaitot saprātīgu peļņu, nav lielāka par summu, kas nepieciešama, lai segtu neto izmaksas, kas rodas, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus jeb konstatē, vai nav izveidojusies pārmērīga kompensācija. Gadījumā, ja tiek konstatēts, ka pārmērīga kompensācija veidojas pēdējo trīs gadu griezumā, tad Dienests nodrošina, ka attiecīgā ārstniecības iestāde atmaksā pārmērīgo kompensāciju, un, ka tiek pārskatīti parametri kompensācijas turpmākai aprēķināšanai. Ja pārmērīgas kompensācijas apmērs nepārsniedz 10% no vidējās gada kompensācijas summas, šo pārmērīgo kompensāciju var pārnest uz nākamo periodu un atskaitīt no kompensācijas summas, kas jāmaksā par minēto periodu. Situācijā, kad izveidojusies pārmērīga kompensācija trīs gadu periodā un tās apmērs pārsniedz 10% no vidējās gada kompensācijas summas, Dienests sagatavo lēmumu par pārmērīgas kompensācijas atmaksu un savā grāmatvedības uzskaites sistēmā izraksta rēķinu par pārmērīgas kompensācijas atgriešanu. Atbalsta saņēmējam pēc Dienesta lēmuma un rēķina saņemšanas ir pienākums veikt atmaksu rēķinā norādītajā termiņā. Lai gūtu pārliecību par pārskatā norādīto datu ticamību Dienesta amatpersonām ir tiesības pieprasīt no ārstniecības iestādes apstiprināto VTNP ieņēmumu un izdevumu uzskaites kārtību, kā arī pēc pieprasījuma saņemt atbalsta saņēmēja grāmatvedības reģistru datus.

Īstenoto ERAF projektu ietvaros veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras attīstības izmaksām ir noteikti vairāki pārmērīgas kompensācijas kontroles mehānismi:

- atbalsts infrastruktūrai nedrīkst pārsniegt infrastruktūras attīstības izmaksas;

- visas infrastruktūras attīstības darbības tiek realizēti balstoties uz publisko iepirkumu līgumiem;
- papildus tiek kontrolēts, lai atbalsts infrastruktūras attīstībai tiktu piešķirts proporcionāli infrastruktūras izmantošanai vispārējo tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanā;
- pārmērīgas kompensācijas gadījumā veselības aprūpes iestādēm jāatmaksā piešķirtos līdzekļus noteiktā apmērā.

Pašvaldību finansējums tiek piešķirts konkrētas kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem un tā izlietojums tiek kontrolēts atbilstoši sniegtām atskaitēm, tādējādi pārkompensācija tiek novērsta. Kapitālsabiedrības pamatkapitāla palielinājums tiek piešķirts konkrētiem mērķiem saskaņā ar dalībnieku sapulcē pieņemto lēmumu un apstiprināto vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktiem uzdevumiem, kā arī publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem.

Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas **pārredzamības prasības** (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsaucis), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).

Informācija par veselības aprūpes iestāžu līgumsaistību izpildi ir pieejama Dienesta mājas lapā internetā, t.i., <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumpartneriem/operativa-budzeta-informacija>.

Informācija attiecībā uz ERAF projektu īstenošanas jomā veiktajām investīcijām veselības aprūpes infrastruktūras attīstībā tiek publicēta finanšu instrumenta administratora mājas lapā internetā – par Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda projektiem <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods> un par periodu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda projektiem pieejams <https://www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2021-2027-planosanas-periods>.

Pašvaldības informāciju par pieņemtajiem lēmumiem publicē savās mājas lapās.

Piešķirtā atbalsta summa

Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR)¹². Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. **(A+B+C)**

2022.	2023.
457,114	369,257
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022.	2023.
446,0	354,2
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022.	2023.

¹² Kā noteikts 2012. gada VTNP lēmuma 9. panta b) punktā.

-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022.	2023.
11,114	15,057
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022.	2023.
99% gadījumos atbalsta instruments ir tiešā subsīdija, 1% gadījumos – garantijas.	99% gadījumos atbalsta instruments ir tiešā subsīdija, 1% gadījumos – garantijas.
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022.	2023.
Saņēmēju skaits – 1918	Saņēmēju skaits – 1953

Tādiem sociāliem pakalpojumiem kā bērnu aprūpe, piekļuve un reintegrācija darba tirgū, sociālie mājokļi, neaizsargāto grupu aprūpe un sociālā integrācija pēc Latvijas ieskatiem nav saimnieciskais raksturs, tas ir valsts pienākums. Latvija secina, ka ne vienmēr sociāls pakalpojums ir uzskatāms par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, līdz ar to pārskatā šāda informācija iekļauta netiek.

3.3. Gaisa vai jūras pārvadājumi uz salām, kurās gada vidējais satiksmes rādītājs nepārsniedz 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikto robežvērtību

Latvijā nav šādu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu.

3.4. Lidostas un ostas, kuru vidējais gada satiksmes apjoms nepārsniedz 2. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteikto robežvērtību

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.
VTNP pakalpojumi ir nedefinēti likuma „Par aviāciju” 27. ² pantā – „Sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības ir tieši saistītas ar lidlauka pamatdarbību un ietver: 1) infrastruktūras būvju (skrejceļa, termināļa, skrejceļa pievadceļu, perona, gaisa satiksmes vadības torņa u.c.) būvniecību, tai skaitā nepieciešamās zemes iegādi un lidlauka aprīkojuma nodrošināšanu, kas ietver arī tiešās palīdzības sniegšanai nepieciešamo aprīkojumu; 2) infrastruktūras ekspluatāciju, kas ietver lidlauka pārvaldību un uzturēšanu;

3) lidlauka papildu pakalpojumu (lidlauka infrastruktūras izmantošanas, ugunsdzēsības, ātrās palīdzības, drošības un citu lidlauka papildu pakalpojumu) sniegšanu. Lai nodrošinātu noteiktu regulāro gaisa pārvadājumu apjomu un lidojumu regularitāti vai nodrošinātu tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanu kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana un citu funkciju izpildi, valsts vai pašvaldība var uzlikt par pienākumu valsts nozīmes civilās aviācijas lidlaukiem izpildīt šā panta pirmajā daļā minētās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības un ir tiesīgas kompensēt valsts nozīmes civilās aviācijas lidlaukam izmaksas, kas tai rodas, izpildot uzliktās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības. Nosakot kompensācijas apmēru, ņem vērā ienākumus, ko pakalpojuma sniedzējs saņēmis par pakalpojuma īstenošanu. Kārtību, kādā lidostai uzliekamas sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības, un kārtību, kādā nosakāma un sedzama kompensācija par izmaksām, kuras lidostai rodas, izpildot uzliktās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības, nosaka Ministru kabinets. Saskaņā ar 2015. gada 28. jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 429 “Sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistību uzlikšanas kārtība valsts nozīmes civilās aviācijas lidlaukam” ar sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistībām saprot atbalstu tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanai kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana, kā arī citām sabiedriski svarīgām funkcijām, kas aptver jūras akvatorijas apsekošanu, medicīniska nolūka gaisa pārvadājumus, aviācijas palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem, stihisku nelaimju (katastrofu) seku likvidēšanu (nelaimes skarto rajonu apsekošana, novērošana, iedzīvotāju evakuēšana, pārtikas produktu, apģērbu, medikamentu, aprīkojuma, būvmateriālu un citu materiālu piegādes), valsts pārvaldes iestāžu kopīgās mācības, kurās iesaistīti arī to rīcībā esošie gaisa kuģi, un meža dzīvnieku vakcināciju.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.
Lai nodrošinātu noteiktu regulāro gaisa pārvadājumu apjomu un lidojumu regularitāti, ir paredzēts slēgt līgumu; tajā ietveramā informācija ir noteikta Ministru kabineta 2011.gada 23.augustā noteikumu Nr.661 „Noteikumi par lidostai uzliekamām sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistībām” 5. un 6.punktā (ietver nosacījumus, ka izriet no VTNP lēmuma). Standarta pilnvarojumu paraugi nav noteikti. Lai nodrošinātu tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanu kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana un citu funkciju izpildi, ir paredzēts slēgt līgumu; tajā ietveramā informācija ir noteikta Ministru kabineta 2015.gada 28.jūlijā noteikumu Nr.429 „Sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistību uzlikšanas kārtība valsts nozīmes civilās aviācijas lidlaukam” 5. un 6.punktā (ietver nosacījumus, ka izriet no VTNP lēmuma). Standarta pilnvarojumu paraugi nav noteikti.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus. Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
2022. gada 25. martā starp Aizsardzības ministriju, Iekšlietu ministriju, Ventspils valstspilsētas pašvaldību un SIA “Ventspils lidosta” tika noslēgts līgums “Par sabiedriski svarīgu funkciju veikšanas atbalsta saistību uzlikšanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ventspils lidosta”. Līgums darbības termiņš ir līdz 2024. gada 31. decembrim, taču pašlaik notiek līguma pagarināšanas process starp AM un “Ventspils lidostu”. 2022. gada 20. decembrī starp Aizsardzības ministriju, Nacionāliem bruņotajiem spēkiem, Liepājas

valstspilsētas pašvaldību un SIA “Aviasabiedrība “Liepāja”” tika noslēgts līgums “Par sabiedriski svarīgu funkciju veikšanas atbalsta saistību uzlikšanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Aviasabiedrība “Liepāja””. Līguma darbības ilgums ir trīs gadi.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.
Ar līgumiem piešķirtas speciālas tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Atbalsta instruments ir tiešā subsīdija, tostarp arī lidostas infrastruktūras ekspluatācijas nodrošināšanai (pašvaldības budžetā paredzētie līdzekļi) un tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanai kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana un citu.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Līgums tika slēgts ar mērķi nodrošināt atbalstu tādu sabiedriski svarīgu funkciju veikšanai kā meklēšana un glābšana, civilmilitārās sadarbības atbalsta sniegšana, kā arī citām sabiedriski svarīgām funkcijām, kas aptver jūras akvatorijas apsekošanu, medicīniska nolūka gaisa pārvadājumus, aviācijas palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem, stihisku nelaimju (katastrofu) seku likvidēšanu (nelaimes skarto rajonu apsekošana, novērošana, iedzīvotāju evakuēšana, pārtikas produktu, apģērbu, medikamentu, aprīkojuma, būvmateriālu un citu materiālu piegādes), valsts pārvaldes iestāžu kopīgās mācības, kurās iesaistīti arī to rīcībā esošie gaisa kuģi, un meža dzīvnieku vakcināciju. Kā arī AM ir nodrošināta iespēja izmantot lidlauku 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā. Atbilstoši Līgumam, Valsts un Pašvaldība apņēmas izmaksāt kompensāciju Lidostai, lai segtu saistību izpildes gaitā radušos izdevumus par saistību izpildi Līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā. Pašvaldības kompensācija ir tās budžetā šim mērķim paredzētais finansējums kārtējam gadam līgumā noteikto sabiedriski svarīgu funkciju veikšanas atbalsta saistību izpildes nodrošināšanai. Valsts un pašvaldība kompensē Lidostai līgumā noteikto saistību izpildes gaitā radušos izdevumus līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā. Tiek piemērota izmaksu sadales metode.
Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.
Atbilstoši noslēgtajiem līgumiem, kompensācijas saņēmēji sagatavo un iesniedz AM atskaites par Valsts kompensācijas izlietojumu atbilstoši tās uzliktajām saistībām, pārskatus par saistību izpildi un tās izmaksām noslēdzot ikgadēju vienošanos atbilstoši noteiktam paraugam. Pašvaldības kompensācija tiek pārskaitīta saskaņā ar finansēšanas plānu reizi ceturksnī. Reizi ceturksnī tiek iesniegta atskaite par finansējuma izlietojumu. Pēc gada atskaites saņemšanas neizlietotais finansējums tiek atgriezts pašvaldības budžetā. Valsts un Pašvaldība ir tiesīga veikt jebkāda veida līguma izpildes kontroli un uzraudzību (t.sk. papildus līgumā noteiktajiem pārskatiem un informācijai jebkurā laikā pieprasīt no Lidostas visa veida informāciju, kas saistīta ar līgumā noteikto saistību izpildi, finanšu izlietojumu un tā pamatotību).
Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas pārredzamības prasības (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai

citas atsaucēs), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).	
Piešķirtais atbalsts (kompensācija) 2022.gadā un 2023.gadā nepārsniedza 15 miljonus euro vienam atbalsta saņēmējam.	
Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022.	2023.
1,195	1,236
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022.	2023.
0,105	0,104
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022.	2023.
-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022.	2023.
1,090	1,132
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022.	2023.
100% gadījumu – tiešā subsīdija	100% gadījumu – tiešā subsīdija
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022.	2023.
Atbalsta saņēmēju skaits – 2	Atbalsta saņēmēju skaits – 2

4. VTNP KOMPENSĀCIJA, KAS NEPĀRSNIEDZ 15 MILJONUS EURO GADĀ (2. PANTA 1. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS)¹³

4.1. Enerģētika (siltumapgāde)

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana

Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to **pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.**

Latvijā vispārējo prasību organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) nosaka likums „Pašvaldību likums”. „Pašvaldību likums” nenosaka kādam juridiskajam statusam ir jābūt pakalpojumu sniedzējam. Tajās pašvaldībās, kurās ir mazs iedzīvotāju skaits izņēmuma kārtā sabiedriskos pakalpojumus nodrošina pati pašvaldība. Pašvaldību struktūrvienības nodrošina komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, iekasējot samaksu par sniegto pakalpojumu tādā apmērā, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Pārējās pašvaldībās komunālo pakalpojumu sniegšanu nodrošina kapitālsabiedrības, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtu pilnvarojuma (vai deleģējuma) līgumu pamata. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kas noslēgts starp pašvaldību un konkrēto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju – komersantu (kapitālsabiedrību) ir iekļauti visi elementi, kas definēti VTNP lēmumā.

Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” kā sabiedriskie pakalpojumi enerģētikas nozarē, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt, noteikti:

- siltumenerģijas ražošana (arī koģenerācijā) iekārtās ar kopējo uzstādīto siltuma jaudu, kas lielāka par vienu megavatu, ja centralizētajā siltumapgādes sistēmā nodotais siltumenerģijas apjoms pārsniedz 5 000 megavatstundu gadā;
- siltumenerģijas pārvadi un sadali galalietotājiem, ja starp tiem ir māsaimniecības lietotāji un ja kopējais pārvadītās un sadalītās siltumenerģijas apjoms pārsniedz 5000 megavatstundu gadā, izņemot gadījumus, ja autonomā ražotāja vai neatkarīgā ražotāja saražoto siltumenerģiju piegādā līdz regulējamā siltumapgādes sistēmas operatora siltumtīkliem;
- siltumenerģijas tirdzniecība enerģijas lietotājiem, ja tirgoto siltumenerģiju piegādā pa regulējamā siltumapgādes sistēmas operatora siltumtīkliem.

Deleģētie pakalpojumi ir, piemēram, siltumenerģijas ražošana, siltumenerģijas piegāde, nodrošinot nepārtrauktu pakalpojumu sniegšanu ēku un būvju apsildei, siltumenerģijas realizācija atbilstoši noteiktajiem tarifiem, siltumapgādes tīklu, tehniskā aprīkojuma un infrastruktūras, kas izmantojama sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, uzturēšana, apkalpošana, atjaunošana un rekonstrukcija.

Lūdzam norādīt (raksturīgos) **pilnvarojumu veidus**. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.

Siltumapgādes nozarē par konkrētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pilnvarojumu pašvaldība pārsvarā pieņem lēmumu slēgt pakalpojumu līgumu ar pilnvaroto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. Līgumā tiek iekļautas visas VTNP lēmuma prasības.

Pakalpojuma līgumu standarta paraugi nav apstiprināti.

¹³ Latvijā tādās jomās kā kultūra vai finanšu pakalpojumi nav noteikti vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi.

Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus . Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Sabiedrisko pakalpojumu līguma darbības termiņš ir paredzēts robežās no 5 līdz 10 gadiem. Lai varētu pretendēt uz atlīdzības maksājumiem, sabiedrisko pakalpojumu līgumam ir jābūt ar darbības laiku, kas nav mazāks par 5 gadiem un nepārsniedz 10 gadus. Šāda prasība ir saistīta arī ar nosacījumiem ES fondu līdzekļu saņemšanai. Vairāk nekā 95% no noslēgtajiem līgumiem ir ar darbības laiku līdz 10 gadiem. Pārējie ir ar darbības laiku no 5 līdz 8 gadiem. Nav tādu līgumu, kuru darbības laiks pārsniedz 10 gadus.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .
Siltumapgādes nozarē noslēgtajos pakalpojumu līgumos galvenokārt ir piešķirtas īpašas tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Kā atbalsta instruments ir piemērotas tiešās subsīdijas, ieguldījums pamatkapitālā, atteikšanās no dividendēm, garantijas.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Atlīdzības maksājumu apmēru, kas varētu tikt piešķirts, nosaka saskaņā ar ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības sniedzamajiem siltumapgādes pakalpojumiem, un ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības ES fondu līdzekļu piesaistīšanai ieguldījumiem siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, šādu projektu īstenošanas kārtībai, kā arī neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanai un atmaksāšanai. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var saņemt atlīdzības maksājumus, kas ir investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, tikai tādā apjomā, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kvalitātei. Atlīdzības maksājumu apmēra noteikšanai tiek piemērota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode, ja atlīdzības maksājumi ir paredzēti tikai investīcijām infrastruktūrā.
Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .
Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas paredz pienākumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atmaksāt atlīdzības daļu, kas pārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas izmaksas. Šā nosacījuma izpildi kontrolē pilnvarojuma uzlicējs – pašvaldība. Lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju, jau sākotnēji nosakot investīcijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūrā nepieciešamo līdzekļu apjomu, tiek ievērotas ES un Latvijas normatīvo aktu prasības, kas attiecas gan uz sniedzamo pakalpojumu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, gan ES un publisko finanšu līdzekļu piesaistei ieguldījumiem noteiktos finanšu un ekonomiskos rādītājus siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūrā.
Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas pārredzamības prasības (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai

citas atsaucēs), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).	
2022. un 2023. gadā siltumapgādes nozarē īstenotajiem projektiem sniegtais atbalsts nepārsniedza 15 miljonus euro vienam finansējuma saņēmējam.	
Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022	2023
30,455	24,421
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022	2023
0,100	4,100
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022	2023
-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022	2023
30,355	20,321
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022	2023
13% atbalsta instruments ir ieguldījums pamatkapitālā, 10% - atteikšanās no dividendēm, 2% - tiešā subsīdija, 75% - garantija.	18% atbalsta instruments ir ieguldījums pamatkapitālā, 5% - atteikšanās no dividendēm, 17% - tiešā subsīdija, 60% - garantija.
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022	2023
Atbalsta saņēmēju skaits - 38	Atbalsta saņēmēju skaits - 40

4.2. Atkritumu savākšana (atkritumu apglabāšana poligonos)

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.
Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” kā sabiedriskie pakalpojumi ir noteikta sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozare un, pamatojoties uz minētā likuma deleģējumu, Ministru kabinets ir noteicis sabiedrisko pakalpojumu veidus, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē nepieciešams regulēt sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.
Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē konkrētus regulējamo sabiedrisko pakalpojumu veidus atbilstoši likuma deleģējumam ir noteicis Ministru kabinets. Savukārt par konkrētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pilnvarojumu pašvaldība pieņem lēmumu un slēdz pakalpojumu līgumu ar pilnvarojumu saņēmušo sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. Šajā līgumā ir iekļautas visas VTNP lēmuma prasības. Pakalpojuma līgumu standarta paraugi nav apstiprināti.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus . Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Sabiedrisko pakalpojumu līguma darbības termiņš ir paredzēts robežās no 5 līdz 10 gadiem. Lai varētu pretendēt uz atlīdzības maksājumiem, sabiedrisko pakalpojumu līgumam ir jābūt ar darbības laiku, kas nav mazāks par 5 gadiem un nepārsniedz 10 gadus. Šāda prasība ir saistīta arī ar nosacījumiem ES fondu līdzekļu saņemšanai. Vairāk nekā 95% no noslēgtajiem līgumiem ir ar darbības laiku līdz 10 gadiem. Pārējie ir ar darbības laiku no 5 līdz 8 gadiem. Praksē nav tādu līgumu, kuru darbības laiks pārsniedz 10 gadus.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .
Ar līgumiem par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības. Atsevišķos gadījumos vairākas pašvaldības apvienojas, lai noslēgtu līgumu ar vienu pakalpojumu sniedzēju.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Kā atbalsta instruments ir piemērotas tiešās subsīdijas, atteikšanās no dividendēm, ieguldījums pamatkapitālā, garantija.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Atlīdzības maksājumu apmēru, kas varētu tikt piešķirts, nosaka saskaņā ar ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības sniedzamajiem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumiem un ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības ES fondu līdzekļu piesaistīšanai ieguldījumiem sadzīves atkritumu apglabāšanas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas

infrastruktūrā, šādu projektu īstenošanas kārtībai, kā arī neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanai un atmaksāšanai. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var saņemt atlīdzības maksājumus, kas ir investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, tikai tādā apjomā, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kvalitātei. Atlīdzības maksājumu apmēra noteikšanai tiek piemērota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode, ja atlīdzības maksājumi ir paredzēti tikai investīcijām infrastruktūrā.	
Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	
Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas paredz pienākumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atlīdzības daļas, kas pārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, atmaksu. Šā nosacījuma izpildi jākontrolē pilnvarojuma uzlicējam-pašvaldībai. Lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju, jau sākotnēji, nosakot investīcijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūrā nepieciešamo līdzekļu apjomu, tiek ievērotas ES un Latvijas normatīvo aktu prasības, kas attiecas gan uz sniedzamo pakalpojumu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, gan ES un publisko finanšu līdzekļu piesaistei ieguldījumiem noteiktos finanšu un ekonomiskos rādītājus sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonos.	
Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas pārredzamības prasības (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsaucis), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).	
2022. un 2023.gadā kopumā sniegtais atbalsts nepārsniedza 15 miljonus euro vienam finansējuma saņēmējam.	
Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022	2023
2,594	24,850
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022	2023
1,700	16,800
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022	2023

-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022	2023
0,894	8,050
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022	2023
19% gadījumu atbalsta instruments ir tiešā subsīdija, 9% atteikšanās no dividendēm, 68% ieguldījums pamatkapitālā, 4% garantija.	70% gadījumu atbalsta instruments ir tiešā subsīdija, 7% atteikšanās no dividendēm, 23% garantija.
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022	2023
Atbalsta saņēmēju skaits – 9	Atbalsta saņēmēju skaits – 10

4.3. Ūdensapgāde

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” kā sabiedriskie pakalpojumi ir noteikta ūdenssaimniecības nozare un, pamatojoties uz minētā likuma deleģējumu, Ministru kabinets ir noteicis sabiedrisko pakalpojumu veidus, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt. Ūdenssaimniecības nozarē nepieciešams regulēt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu veidu sniegšanu, ja komersanta sniegto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu apjoms vismaz vienā veidā pārsniedz 100 000 m³ gadā: - ūdens ieguvī, uzkrāšanu un sagatavošanu lietošanai līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā; - ūdens piegādi no padeves vietas centralizētajā ūdensvada tīklā līdz piederības robežai; - notekūdeņu savākšanu centralizētajās kanalizācijas sistēmās no piederības robežas un novadīšanu līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām; - notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu vidē, tai skaitā virszemes ūdensobjektos. Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.

Ūdenssaimniecības nozarē konkrētus regulējamo sabiedrisko pakalpojumu veidus atbilstoši likuma deleģējumam ir noteicis Ministru kabinets. Savukārt par konkrētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas pilnvarojumu pašvaldība pieņem lēmumu un slēdz pakalpojumu līgumu ar pilnvarojumu saņēmušo sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. Šajā līgumā ir iekļautas visas VTNP lēmuma prasības. Pakalpojuma līgumu standarta paraugi nav apstiprināti.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus. Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Sabiedrisko pakalpojumu līguma darbības termiņš ir paredzēts robežās no 5 līdz 10 gadiem. Lai varētu pretendēt uz atlīdzības maksājumiem, sabiedrisko pakalpojumu līgumam ir jābūt ar darbības laiku, kas nav mazāks par 5 gadiem un nepārsniedz 10 gadus. Šāda prasība ir saistīta arī ar nosacījumiem ES fondu līdzekļu saņemšanai. Vairāk nekā 95% no noslēgtajiem līgumiem ir ar darbības laiku līdz 10 gadiem. Pārējie ir ar darbības laiku no 5 līdz 8 gadiem. Līgumi, kuru darbības laiks pārsniedz 10 gadus, centralizēto iestāžu praksē nav.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.
Ūdenssaimniecības nozarē noslēgtajos pakalpojumu līgumos galvenokārt ir piešķirtas speciālas tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Kā atbalsta instruments ir piemērotas tiešās subsīdijas, garantijas, ieguldījums pamatkapitālā, attieksšanās no dividendēm.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Atlīdzības maksājumu apmēru, kas varētu tikt piešķirts, nosaka saskaņā ar ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības sniedzamajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem, un ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības ES fondu līdzekļu piesaistīšanai ieguldījumiem ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, šādu projektu īstenošanas kārtībai, kā arī neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanai un atmaksāšanai. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var saņemt atlīdzības maksājumus, kas ir investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, tikai tādā apjomā, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kvalitātei. Atlīdzības maksājumu apmēra noteikšanai tiek piemērota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode, ja atlīdzības maksājumi ir paredzēti tikai investīcijām infrastruktūrā.
Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.
Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas paredz pienākumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atlīdzības daļas, kas pārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, atmaksu. Šā nosacījuma izpildi jākontrolē pilnvarojuma uzlicējam-pašvaldībai.

Lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju, jau sākotnēji, nosakot investīcijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūrā nepieciešamo līdzekļu apjomu, tiek ievērotas ES un Latvijas normatīvo aktu prasības, kas attiecas gan uz sniedzamo pakalpojumu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, gan ES un publisko finanšu līdzekļu piesaistei ieguldījumiem noteiktos finanšu un ekonomiskos rādītājus ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūrā.	
Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas pārredzamības prasības (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsaucēs), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).	
2022. un 2023.gadā ūdenssaimniecības nozarē īstenotajiem projektiem sniegtais atbalsts nepārsniedza 15 miljonus euro vienam finansējuma saņēmējam.	
Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022	2023
33,303	30,062
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022	2023
15,900	11,200
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022	2023
-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022	2023
17,403	18,862
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022	2023
50% gadījumu atbalsta instruments ir tiešās subsīdijas, 17% - garantija, 17% -	40% gadījumu atbalsta instruments ir tiešās subsīdijas, 31% - ieguldījums pamatkapitālā, 19% - atteikšanās no dividendēm, 10% - garantija.

ieguldījums pamatkapitālā, 16% - attieksnās no dividendēm.	
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022	2023
Saņēmēju skaits - 41	Saņēmēju skaits - 45

4.4. Televīzijas bezmaksas zemes apraides platforma

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.
Atbalstu bezmaksas zemes apraides platformas nodrošināšanai piešķirt Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – NEPLP), šī atbalsta sniegšana ir saskaņota ar Eiropas Komisijas Konkurences Ģenerāldirektorātu, kā arī nostiprināta Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā (turpmāk – EPLL). Saskaņā ar EPLL 60.panta pirmās daļas 14.¹ punktu NEPLP <i>“apstiprina galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstu. Kritērijus elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu iekļaušanai galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstā nosaka Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā”, saskaņā ar EPLL 60.panta pirmās daļas 14.² punktu NEPLP “organizē galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstā iekļauto programmu izplatīšanu ar zemes raidītājiem”. Saskaņā ar EPLL 13.panta septīto daļu “Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, slēdzot līgumu ar valsts akciju sabiedrību “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”, nodrošina maksājumus no valsts budžetā paredzētajiem līdzekļiem par galalietotājiem bez maksas izplatāmo programmu sarakstā iekļauto televīzijas programmu izplatīšanu ar zemes raidītājiem, ievērojot komercdarbības atbalsta kontroles normas. [...]” Tādējādi NEPLP maksājumi akciju sabiedrībai “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” uzskatāmi par valsts atbalstu bezmaksas zemes platformā raidošajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.</i> Bezmaksas zemes apraides platformā raida sabiedriskā televīzija – VSIA “Latvijas Televīzija”, kā arī komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kuri tiesības uz apraidi bezmaksas zemes apraides platformā iegūst konkursa kārtībā uz laika periodu, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, pēc konkursa procedūras noslēguma šiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem jāslēdz licences līgumi ar NEPLP, kā arī jānodrošina, ka to programmas atbilst EPLL 61.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām – <i>“[...]Organizējot konkursu, priekšroka dodama tādām elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmām, kuras nodrošina, ka vismaz 20 procentus no nedēļas raidlaika aizņem Eiropas audiovizuālie darbi, kas sākotnēji veidoti latviešu valodā. Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome konkursa nolikumā var paredzēt arī citus kritērijus, kuri nodrošina sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības. [...]”</i>
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.
Komerčiālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi tiesības raidīt savas programmas bezmaksas zemes apraidē iegūst konkursa kārtībā, pēc konkursa tiek slēgti licences līgumi.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus. Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Saskaņā ar EPLL 61.panta piekto daļu pilnvarojuma ilgums (licences līgumu termiņš) nepārsniedz piecus saimnieciskos gadus.

Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .
Saskaņā ar EPLL normām tiesības raidīt bezmaksas zemes apraidē komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļu iegūst konkursa kārtībā uz laika periodu, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, pēc tam NEPLP slēdz licences līgumus par nosacījumiem, kas programmām jānodrošina, raidot bezmaksas zemes apraidē. Komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem tiek piešķirtas īpašas tiesības.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Valsts budžeta dotācija jeb tiešā subsīdija.
Lūdzam izskaidrot raksturīgo kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.
Bezmaksas zemes apraides platformas izmaksas ir nemainīgas atkarībā no tajā raidošo programmu skaita, nepieciešamā finansējuma apjoms tiek noteikts, sagatavojot valsts budžeta finansējumu, tā faktiskā izpilde atkarīga no faktiski veiktās apraides (piemēram, vai nav bijuši elektrības pārrāvumi, vai apraide notikusi nepārtraukti), par faktiskā finansējuma apgūšanu ik mēnesi akciju sabiedrība "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" saskaņo atskaites ar NEPLP un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas veic apraidi bezmaksas zemes platformā. Neizlietotais finansējums tiek atmaksāts valsts budžetā. Tiek izmantota izmaksu sadales metode, ņemot vērā visas izmaksas, kas vajadzīgas VTNP sniegšanai.
Raksturīgie pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .
Valsts budžeta dotācija tiek apstiprināta gadskārtējā likumā par valsts budžetu. NEPLP apstiprina pašu ieņēmumu plānoto apjomu. Likums "Par budžetu un finanšu vadību" paredz, ka valsts budžeta piešķirtās dotācijas, kas nav izlietotas attiecīgā finanšu gadā, ir atskaitāmas atpakaļ valsts budžetā. Lai nodrošinātu licences līgumu izpildi, komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļu reizi ceturksnī iesniedz NEPLP atskaites par licences līgumu izpildi, kā arī NEPLP reizi gadā sadarbībā ar NEPLP Sabiedrisko konsultatīvo padomi un, piesaistot ekspertus, veic apjomīgāku izvērtējumu par bezmaksas zemes apraidē raidošajām komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmām.
Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas pārredzamības prasības (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsauces), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).
Atbalsta apmērs nepārsniedz VTNP lēmumā minēto sliekšni.

Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022	2023
2,284	2,255
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022	2023
2,284	2,255
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022	2023
-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022	2023
-	-
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022	2023
100% gadījumu – tiešā subsīdija	100% gadījumu – tiešā subsīdija
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022	2023
Atbalsta saņēmēju skaits -4	Atbalsta saņēmēju skaits - 4

4.5. Pasta pakalpojumi

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.
Saskaņā ar likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 3.pantu pasta pakalpojumi ir valsts regulētie sabiedriskie pakalpojumi. Valsts atbalsta pasākumi attiecas uz pasta pakalpojumiem, kas tiek nodrošināti kā universālais pasta pakalpojums (turpmāk - UPP) (vai citiem vārdiem kā

“tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi”). Pasta likums nosaka UPP definīciju un pakalpojumu saturu. 1.pants nosaka pakalpojuma un pakalpojuma sniedzēja definīciju: 37) UPP ir minimālais noteiktas kvalitātes pasta pakalpojumu kopums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kas pieejams visiem lietotājiem visā Latvijas teritorijā neatkarīgi no to ģeogrāfiskās atrašanās vietas; 37¹) UPP sniedzējs — šajā likumā noteiktajā kārtībā izraudzīts pasta komersants, kas atbilstoši noteiktajām UPP saistībām sniedz UPP visā Latvijas teritorijā; 27.pants nosaka UPP grozu un pienākumu nodrošināt tajā ietvertos pakalpojumus attiecībā uz šādu pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi: -- iekšzemes un pārrobežu vēstuļu korespondences sūtījumi, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus; - iekšzemes un pārrobežu pasta pakas, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus; - pārrobežu pasta paku piegāde, kuras saņem no citām Eiropas Savienības valstīm un kuru svars nepārsniedz 20 kilogramus; - abonētie preses izdevumi. UPP grozā esošie pakalpojumi jāsniedz Regulatora noteiktā kvalitātē visā Latvijas teritorijā pa vienotiem tarifiem, kurus apstiprina Regulators.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.
Pasta likuma 27.² pants nosaka, ka UPP sniedzēju izvēlas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk -Regulators) rīkotā konkursā saskaņā ar likumā noteikto kārtību. Pasta likuma 27.¹ pants nosaka, ka konkursa kārtībā izvēlētam UPP sniedzējam Regulators nosaka UPP saistības, tostarp pakalpojuma sniegšanas kvalitātes prasības. Ar Regulatora 2021.gada 22. jūlija lēmumu Nr.78 “Par konkursa universālā pasta pakalpojuma sniedzēja noteikšanai uzvarētāju” VAS “Latvijas Pasts” (turpmāk - Latvijas Pasts) tika atzīts par konkursa UPP sniedzēja noteikšanai uzvarētāju un ar Regulatora 2021.gada 22.jūlija lēmumu Nr.79 “Par universālā pasta pakalpojuma saistību noteikšanu” Latvijas Pastam tika noteiktas UPP saistības no 2022.gada 1.janvāra līdz 2026.gada 31.decembrim.
Lūdzam par katru nozari norādīt vidējo pilnvarojuma ilgumu (gados) un to pilnvarojumu īpatsvaru (%), kuru ilgums pārsniedz 10 gadus. Lūdzam precizēt, kurās nozarēs tika uzticēts sniegt VTNP laikposmā, kas pārsniedz 10 gadus, un izskaidrot, kā šis ilgums ir pamatots.
Saskaņā ar Pasta likuma 27.¹ panta trešo daļu UPP saistības nosaka uz pieciem gadiem.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.
Jebkurš pasta komersants var sniegt pasta pakalpojumus, kas iekļauti UPP grozā, taču tikai UPP sniedzējam noteiktas saistības izpildīt noteiktās kvalitātes prasības, prasības sniegt pakalpojumus visā Latvijas teritorijā pa vienotiem tarifiem, un tikai UPP sniedzēja tarifus apstiprina Regulators. Līdz ar to UPP sniedzējam tiek kompensēti zaudējumi un izmaksas, kas radušies noteikto saistību izpildes laikā.
Kādi atbalsta instrumenti ir izmantoti (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.)?
Valsts budžeta dotācija jeb tiešā subsīdija.

Lūdzam izskaidrot raksturīgo **kompensācijas mehānismu** saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.

Pasta likums nosaka divu veidu atbalsta mehānismus:

- UPP saistību tīro izmaksu kompensācija (spēkā no 2022.gada 28.janvāra):, to izmaksā pēc Regulatora lēmuma pieņemšanas par iepriekšējā gadā radīto tīro izmaksu apmēru;
- abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu (valsts daļa) apmaksā (spēkā no 2023.gada 1.janvāra), to maksā reizi ceturksnī pēc UPP sniedzēja rēķina iesniegšanas par sniegtajiem pakalpojumiem iepriekšējā ceturksnī.

Otrais aizstāja iepriekš piemēroto mehānismu (bija spēkā līdz 31.12.2022) noteikto Pasta likuma pārejas noteikumu 21.¹ punktā, saskaņā ar kuru kompensēja zaudējumus, kas radušies, piegādājot abonēto preses izdevumus līdz 2022.gada 31.decembrim par Ministru kabineta noteiktajām cenām, un kuru zaudējumu nekompensēto daļu (pēdējo maksājumu) izmaksāja 2023.gada jūlijā.

I. UPP saistību tīro izmaksu kompensācija

Pasta likuma 30. pants nosaka kārtību, kādā UPP sniedzējs aprēķina un Regulators apstiprina UPP saistību izpildes tīro izmaksu apmēru.

(Kompensācijas apmēra noteikšanai izmanto novērsto neto izmaksu metodi -Tīrās izmaksas veido starpība starp izdevumiem un ieņēmumiem, kas rodas pasta komersantam, kuram Regulators noteicis universālā pasta pakalpojuma saistības sniegt šo pakalpojumu ekonomiski izdevīgākajā veidā, un tā pašā komersanta izmaksām, ja nav noteiktas universālā pasta pakalpojuma saistības. Formulu un aprēķina kārtību nosaka ar Regulatora padomes 2022. gada 31. marta lēmumu Nr.1/4 apstiprinātā “Universālā pasta pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodika”).

Pasta likuma 31.pants nosaka, ka Regulatora apstiprinātās tīrās izmaksas pilnā apmērā kompensē no valsts budžeta, ievērojot valsts atbalsta nosacījumus attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi. Satiksmes ministrija nodrošina kompensācijas izmaksu no gadskārtējā valsts budžeta likumā šim mērķim piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem. Uz šā panta pamata izdoti Ministru kabineta 2022. gada 25. janvāra noteikumi Nr. 61 “Noteikumi par universālā pasta pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu kompensēšanu”, kas nosaka termiņus un kārtību, kādā UPP sniedzējs pieprasa UPP saistību izpildes tīro izmaksu kompensēšanu no valsts budžeta un tīro izmaksu kompensēšanas termiņus un kārtību.

II. Abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu (valsts daļa) apmaksā

Pasta likuma 35.¹ panta pirmā daļa nosaka abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu apmaksas kārtību un kritērijus, nosakot, ka abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumus UPP sniedzējam apmaksā pilnā apmērā saskaņā ar Regulatora apstiprināto tarifu, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) maksa par pakalpojumiem ir sadalīta divās daļās, no kurām vienu maksā preses izdevējs, bet otra tiek segta no valsts budžeta līdzekļiem (turpmāk kopā — dalītais maksājums), ievērojot dalītā maksājuma procentuālo apmēru, kas noteikts saskaņā uz likuma pamata izdotiem Ministru kabineta noteikumiem;

2) veicot maksājumu no valsts budžeta, ievēro valsts atbalsta nosacījumus attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.

Uz šā panta pamata izdoti Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 463 “Abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu apmaksas kārtība”, kas nosaka abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu apmaksas kārtību:

1.1. Regulatora apstiprinātā abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu tarifa dalītā maksājuma procentuālo apmēru, kādu UPP sniedzējam maksā preses izdevējs un kādu maksā Satiksmes ministrija no gadskārtējā valsts budžeta likumā šim mērķim piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem;

1.2. termiņus un kārtību, kādā UPP sniedzējs pieprasa samaksu par sniegtajiem abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumiem, un termiņus un kārtību, kādā Satiksmes ministrija uzrauga un izmaksā dalītā maksājuma valsts maksājuma daļu.

UPP sniedzēja iesniegtos rēķinus apmaksā reizi ceturksnī.

III. Kompensācijas mehānisms, kas zaudēja spēku 2023.gadā

(piemēroja kompensācijām, kas izmaksātas 2022.gadā par 2021.gadu un 2023.gadā par 2022.gadu).

Pasta likuma pārejas noteikumu 21.¹ punkts:

21.¹ UPP sniedzējam zaudējumus, kas radušies, sniedzot abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumus laikposmā no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim, no valsts budžeta kompensē ar šādiem nosacījumiem:

1) abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu tarifu atlaižu dēļ negūtie ienākumi netiek kompensēti;

2) abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu zaudējumus veido preses piegādes pakalpojumu faktisko izmaksu un šā likuma 32.² pantā minētajā kārtībā noteiktās cenas starpība;

3) UPP sniedzējs abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu zaudējumus aprēķina saskaņā ar Regulatora noteikto UPP tarifu aprēķināšanas metodiku un UPP saistību izpildes tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku un aprēķinu kopā ar auditēto ziņojumu iesniedz Satiksmes ministrijai;

4) abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu zaudējumus kompensē trijās daļās — pirmo un otro maksājumu, pamatojoties uz UPP sniedzēja aprēķinu, kas balstīts uz pirmā pusgada un otrā pusgada operatīvajiem datiem, veic kārtējā gadā Satiksmes ministrijai valsts budžetā šiem mērķiem paredzēto līdzekļu ietvaros, bet trešo maksājumu veic nākamajā gadā pēc auditētā ziņojuma iesniegšanas Satiksmes ministrijai, pilnā apmērā kompensējot zaudējumus, kas radušies 2022. gadā. Ministru kabineta 2013.gada 28.maija noteikumi Nr.292 “Noteikumi par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu cenām” noteica abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu cenas pasta komersantam, kuram noteiktas saistības sniegt UPP (zaudēja spēku 2023.gada 1.janvārī).

IV. Kompensācijas izmaksas, ja kārtējā gadā nepietiek valsts budžeta līdzekļu noteiktajiem mērķiem

Satiksmes ministrijai piešķirto valsts budžeta līdzekļu nepietiekamības gadījumā, ja nav iespējams kārtējā gadā izmaksāt visus Pasta likumā paredzētos maksājumus, trūkstošos līdzekļus jāizmaksā līdz nākama gada janvāra beigām:

- Noteikumu Nr.61 5.punkts paredz, ja izmaksātā kompensācija par UPP saistību izpildi ir bijusi mazāka nekā pieteikumā norādītā summa, starpību izmaksā līdz nākamā gada 31. janvārim.

Noteikumu Nr.463 6.punkts paredz pienākumu atlikušo neizmaksāto daļu par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumiem (valsts daļu) izmaksāt līdz nākamā gada 15. janvārim.

Raksturīgie **pasākumi, ko izmanto, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.**

Pasta regulējums nosaka prasības attiecībā uz pakalpojumu apmaksas apmēra noteikšanu, pārbaudi un valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzību.

Abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu (valsts daļa) apmaksas uzraudzība

Noteikumu Nr.463 7. un 8.punkts paredz, ka UPP sniedzējs kopā ar rēķinu par iepriekšējā ceturksnī sniegtajiem abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumiem (valsts daļa) iesniedz Satiksmes ministrijai pārskatu ar šo noteikumu pielikumā noteikto informāciju (veidlapa). Lai nodrošinātu dalītā maksājuma valsts budžeta daļas apmēra aprēķināšanas un izmaksu pareizību, Satiksmes ministrija izvērtē UPP sniedzēja iesniegto informāciju par piegādāto preses izdevumu apjomiem un ieņēmumiem no preses izdevējiem par iepriekšējo ceturksni. Noteikumi Nr.463 nosaka arī pasākumus pārmaksāto līdzekļu atmaksai, ja pārbaudes rezultātā tiek konstatēta pārmaksa par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumiem:

- ministrija pieprasa UPP sniedzējam atmaksāt pārmaksātos līdzekļus, ja tie pārsniedz 10% no kopējā kalendāra gada faktiskā aprēķinātās kompensācijas apmēra;
- pārmaksāto kompensācijas daļu uzskata par nākamajam pārskata periodam paredzēto samaksu un atskaita no kompensācijas summas, kas jāmaksā par minēto periodu, ja pārmaksa nepārsniedz 10% no kopējā kalendāra gada kompensācijas apmēra.

UPP saistību izpildes tīro izmaksu kompensācijas apmēra pārbaude

UPP saistību izpildes tīro izmaksu kompensācijas apmēru UPP sniedzējs veic atbilstoši Regulatora noteiktajai metodikai. Tīrajās izmaksās neiekļauj izmaksas, kas radušās UPP ietvertu pakalpojumu tarifu atlaistu un īpašo tarifu piemērošanas dēļ, kā arī aprēķināto tīro izmaksu apmēru samazina par papildu ieguvuma vērtību, ko veido nemateriālie un tirgus ieguvumi - UPP sniedzēja ieņēmumi no citiem šajā pakalpojumā neietvertajiem sniegtajiem pakalpojumiem, ja šādus ieņēmumus iespējams gūt, tikai sniedzot UPP. Aprēķinu pārbauda zvērināts revidents, un UPP sniedzējs aprēķinu kopā ar revidenta atzinumu iesniedz Regulatoram pārbaudei. Regulators pārbauda iesniegto tīro izmaksu aprēķinu un līdz kārtējā gada 31. oktobrim apstiprina tīro izmaksu apmēru, ja ir izpildīti Pasta likumā noteiktie nosacījumi. Tādējādi Satiksmes ministrija nevērtē atkārtoti aprēķina atbilstību, kuru jau apliecinājis zvērināts revidents. Pēc Regulatora lēmuma pieņemšanas par kompensējamo tīro izmaksu apmēru, Satiksmes ministrija, pamatojoties uz UPP sniedzēja iesniegto pieteikumu, izmaksā kompensāciju no valsts budžeta līdzekļiem.

UPP tīro izmaksu kompensācijas un abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu valsts daļas samaksas un līdzekļu izlietojuma uzraudzības mērķiem izdoti Satiksmes ministrijas 2023.gada 25.janvāra iekšējie noteikumi Nr. 01-02/5 “Kārtība, kādā Satiksmes ministrija nodrošina valsts budžeta programmas 02.00.00 “Kompensācijas par abonētās preses piegādi un saistību izpildi” ietvaros izmaksas universālā pasta pakalpojuma sniedzējam - valsts akciju sabiedrībai “Latvijas Pasts” un piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzību”. Satiksmes ministrijas atbildīgais darbinieks pārbauda UPP sniedzēja iesniegtos rēķinus un pārskatus, noformējot pārbaudes lapu (noteikumu pielikums). Papildus tiek veikta pārbaude gada griezumā, uzskaitot visus izmaksātos maksājumus atbilstoši Pasta likumā noteiktajiem mērķiem.

Lūdzam īsi izskaidrot, kā ir ievērotas **pārredzamības prasības** (sk. 2012. gada VTNP lēmuma 7. pantu) attiecībā uz atbalstu, kas pārsniedz 15 miljonus euro un piešķirts uzņēmumiem, kuri veic arī tādas darbības, kas neietilpst VTNP darbības jomā. Lūdzam iekļaut Jūsu atbildē arī dažus attiecīgus piemērus šajā nolūkā publiskotajai informācijai (piemēram, saites uz tīmekļa vietnēm vai citas atsaucis), norādīt, vai Jūsu valstī ir centrāla tīmekļa vietne, kurā šī informācija tiek publiskota

par visiem attiecīgajiem atbalsta pasākumiem Jūsu dalībvalstī (ja jā, lūdzam norādīt saiti uz šo tīmekļa vietni), vai arī izskaidrot, vai un kā informācija tiek publiskota atbalsta piešķiršanas līmenī (piemēram, centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī).	
Atbalsta apmērs nepārsniedz VTNP lēmumā minēto sliekšni.	
Piešķirtā atbalsta summa	
Piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR). Šī summa ietver visu Jūsu valsts teritorijā piešķirto atbalstu, tostarp reģionālo un vietējo iestāžu piešķirto atbalstu. (A+B+C)	
2022	2023
9,833	8,395
A: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas valsts centrālās iestādes	
2022	2023
9,833	8,395
B: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas reģionālās iestādes	
2022	2023
-	-
C: piešķirtā atbalsta kopējā summa (miljonos EUR), ko izmaksājušas vietējās iestādes	
2022	2023
-	-
Izdevumu īpatsvars pa atbalsta instrumentiem (tiešās subsīdijas, garantijas u. tml.) (ja informācija ir pieejama)	
2022	2023
100% – tiešā subsīdija	100% – tiešā subsīdija
Papildu kvantitatīvā informācija (piemēram, saņēmēju skaits pa nozarēm, vidējā atbalsta summa, uzņēmumu lielums)	
2022	2023
Atbalsta saņēmēju skaits – 1	Atbalsta saņēmēju skaits - 1

5. 2012. GADA VTNP NOSTĀDŅU PIEMĒROŠANAS APRAKSTS
--

Latvijā nav gadījumu, kad kompensācija vidēji gadā par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu pārsniegtu 15 miljonus EUR jomās, kurām šāds sliekšnis piemērojams. Latvijā nav piemērotas VTNP nostādnes.

6. SŪDZĪBAS, KO IESNIEGUŠAS TREŠĀS PERSONAS

Lūdzam sniegt pārskatu par trešo personu iesniegtajām sūdzībām (jo īpaši par tiesvedību valsts tiesās) attiecībā uz pasākumiem, uz kuriem attiecas 2012. gada VTNP lēmums vai 2012. gada VTNP nostādnes. Lūdzam sniegt Jūsu atbildē pēc iespējas precīzāku informāciju un norādīt nozari, par kuru ir saņemtas sūdzības, sūdzību saturu un Jūsu iestāžu iespējamās turpmākos pasākumus vai prognozējamās tiesvedību rezultātus.

No trešajām personām nav saņemtas sūdzības par pasākumiem, uz kuriem attiecas VTNP lēmums.

7. DAŽĀDI JAUTĀJUMI

a. Lūdzam norādīt, vai Jūsu iestādes ir saskārušās ar grūtībām 2012. gada VTNP lēmuma piemērošanā, un aicinām Jūs jo īpaši apsvērt šādus jautājumus:

- VTNP lēmuma 4. panta prasībām atbilstīga pilnvarojuma akta izstrāde;
- kompensācijas summas noteikšana saskaņā ar VTNP lēmuma 5. pantu;
- saprātīga peļņas līmeņa noteikšana saskaņā ar VTNP lēmuma 5. panta 5.–8. punktu;
- regulāra iespējamās pārmērīgās kompensācijas kontrole, kā noteikts VTNP lēmuma 6. pantā.

Lūdzam sniegt Jūsu atbildē pēc iespējas precīzāku informāciju, norādot attiecīgos piemērus un – attiecīgā gadījumā – nozari, kurā ir (lielākās) grūtības.

Šajā periodā kopumā neesam saskārušies ar grūtībām VTNP lēmuma piemērošanā, vienlaikus esam konsultējušies ar Eiropas Komisiju atsevišķos jautājumos par pakalpojumu definēšanu kā VTNP un VTNP lēmuma piemērošanu.

Veselības nozare norāda, ka galvenā problēma kompensācijas summas noteikšanai saskaņā ar VTNP lēmuma 5. pantu ir tā, ka ņemot vērā ierobežoto veselības nozares valsts budžeta finansējumu, Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” noteiktie tarifi atsevišķās pozīcijās nesedz pakalpojumu sniegšanas pašizmaksu, un līdz ar to kompensācija tiek piešķirta mazāka nekā faktiski nepieciešama.

Galvenā problēma saprātīga peļņas līmeņa noteikšanai saskaņā ar VTNP lēmuma 5. panta 5.–8. punktu ir tā, ka, ņemot vērā ierobežoto veselības nozares valsts budžeta finansējumu, saprātīga peļņas apmēra iekļaušana kompensācijas summās ārstniecības iestādēm nav iespējama.

Pārmērīgās kompensācijas kontrole, kā noteikts VTNP lēmuma 6. pantā, tiek veikta regulāri, jautājumi un grūtības atskaišu sagatavošanā ir atrisinātas un novērstas, pārmērīga kompensācija nav konstatēta. Lai nodrošinātu patiesu un precīzu informāciju par veiktajiem norēķiniem, pēc saimnieciskā gada beigām tiek sagatavoti savstarpējo norēķinu salīdzināšanas akti par noslēgto līgumu izpildi ar katru ārstniecības iestādi, kas sniedz valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, ietverot tajā Dienesta un ārstniecības iestādes informāciju par veiktā darba, līguma, norēķinu, prasījumu un saistību summām. Gadījumā, ja norēķinu salīdzināšanas rezultātā tiek konstatēts, ka iepriekšējā gada decembrī veiktā priekšapmaksā ārstniecības iestādēm par iepriekšējā gada decembrī veiktajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ir lielāka par līguma ietvaros sniegto pakalpojumu apjomu, ārstniecības iestādei tiek sagatavota vēstule ar prasījumu atgriezt pārmaksāto summu. Ja minētā summa netiek atmaksāta valsts budžetā, Dienests šo pārmaksāto naudas līdzekļu summu ietver no maksājumiem par kārtējā gadā sniegtajiem valsts apmaksājamiem veselības aprūpes pakalpojumiem. Savukārt īstenoto ERAF projektu ietvaros ārstniecības iestāžu infrastruktūras attīstības izmaksām ir noteikti vairāki pārmērīgas kompensācijas kontroles mehānismi:

- atbalsts infrastruktūrai nedrīkst pārsniegt infrastruktūras attīstības izmaksas;

- visas infrastruktūras attīstības darbības tiek realizēti balstoties uz publisko iepirkumu līgumiem;
- papildus tiek kontrolēts, lai atbalsts infrastruktūras attīstībai tiktu piešķirts proporcionāli infrastruktūras izmantošanai vispārējo tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanā;
- pārmērīgas kompensācijas gadījumā ārstniecības iestādēm jāatmaksā piešķirtos līdzekļus noteiktā apmērā.

Papildus veselības aprūpes nozare norāda, ka nepieciešamība nodalīt atbalstu VTNP, kad atbalsta saņēmējs sniedz ne tikai VTNP pakalpojumus, prasa ievērojamus administratīvo resursu ieguldījumus gan no atbalsta sniedzēja puses, gan no atbalsta saņēmēja puse, kaut vairākos gadījumos ar VTNP nesaistītas darbības veido nebūtisku apjomu – pieci procenti un mazāk. Būtu nepieciešams izvērtēt un noteikt ar VTNP nesaistīto darbību pieļaujamo īpatsvaru un nosacījumus, kad to var piemērot, lai tas neietekmētu konkurenci, tādējādi vienkāršojot atbalsta sniegšanas pārvaldību

b. Lūdzam norādīt, vai Jūsu iestādes ir saskārušās ar grūtībām 2012. gada VTNP nostādņu piemērošanā, un aicinām Jūs jo īpaši apsvērt šādus jautājumus:

- sabiedriskās apspriešanas organizēšana saskaņā ar VTNP nostādņu 14. punktu;
- publiskā iepirkuma noteikumu ievērošana saskaņā ar VTNP nostādņu 19. punktu;
- novērsto neto izmaksu noteikšana, kā paredzēts VTNP nostādņu 25.–27. punktā;
- saprātīga peļņas līmeņa noteikšana saskaņā ar VTNP nostādņu 33.–38. punktu.

Lūdzam sniegt Jūsu atbildē pēc iespējas precīzāku informāciju, norādot attiecīgos piemērus un – attiecīgā gadījumā – nozari, kurā ir (lielākās) grūtības.

n/a

c. Ja Jums ir kādas citas piezīmes par VTNP lēmuma un VTNP nostādņu piemērošanu saistībā ar tematiem, kas nav ietverti iepriekšējos jautājumos, lūdzam tās izteikt turpmāk.

n/a